

STANOVISKO UNIE PEČUJÍCÍCH K NEZAŘAZENÍ VALORIZACE PŘÍSPĚVKU NA PÉČI

DO ZÁKONA 108/2006 Sb. O SOCIÁLNÍCH SLUŽBÁCH

Unie pečujících zásadně odmítá prohlášení tiskového mluvčího MF ČR, který pro irozhlas dne 6. 6. 2023 uvedl, že příspěvek na péči může být často zneužíván k vylepšení rozpočtů domácností a není kontrolováno jeho využití, proto nedošlo k valorizaci příspěvku na péči. Stejně tak je nepřijatelné prohlášení: „Máme sociální systém, který osobám se zdravotním nebo tělesným postižením umožňuje, aby si na zvýšené náklady zažádali třeba o příspěvky na bydlení. Invalidní důchody byly součástí valorizací,“ kterým obhajuje krok náměstkyně ministra práce a sociálních věcí Šárka Jelínková.

Vyjádření o zneužívání příspěvku na péči se nezakládá na pravdě a tento necitlivý výrok se dotýká desítek lidí, kteří jsou závislí na pomoci druhých osob, a kteří o ně pečují.

Příspěvek na péči by měl sloužit k zajištění péče, která má příjemci kompenzovat sníženou soběstačnost. Příspěvek na bydlení, jak je jasné již z jeho názvu, není určen na krytí potřeby sociálních služeb. Stejně tak důchod. Ano, důchody byly valorizovány – všem, nejen lidem s postižením. Slouží k pokrytí nákladů na živobytí, které skokově stouply, ne na sociální služby, a to ani invalidní důchody. Nehledě na to, že ne každý člověk s postižením, který je příjemcem příspěvku na péči je také příjemcem invalidního důchodu.

Příspěvek na péči je jediná dávka, která umožňuje osobám závislým na péči druhých, zajistit si pomoc. Pomoc buď prostřednictvím profesionálních poskytovatelů sociálních služeb nebo osobou blízkou či rodinným příslušníkem. Většina péče je poskytována v rodinách, přičemž zpravidla jeden člen rodiny zůstává se závislou osobou doma, tudíž nemá zaměstnání, nebo pracuje na kratší úvazek. V tomto případě, tedy pokud pečuje rodina či někdo blízký, je zcela legitimní, že se příspěvek na péči stává náhradou za ušlý výdělek a je tedy „vylepšením rozpočtu domácností“. Ve velké většině případů však příspěvek na péči nekryje potřebu nutné péče (myšleno, nestačí na nákup profesionální pomoci) a nastupuje péče blízkých. Péče zdarma. Nebo spíše si pečující za možnost pečovat platí až 70 tisíc ročně (to jsou částky, které svou péči pečující věnují státu, protože nejsou za těžkou práci nijak odměňováni). Rodiny se závislým členem se dostávají do pasti chudoby, ze které není úniku.

MPSV ČR přislíbilo koncem roku 2020, že od 1. července 2023 dojde k pravidelné valorizaci příspěvku na péči tak, aby byla zachována jeho hodnota. MF ČR však valorizaci odmítlo, zjevně bez znalosti věci.

MPSV ČR neustále tvrdí, že jeho prioritou je poskytování péče v domácím prostředí, že jsou si vědomi těžkého postavení pečujících a že si váží jejich práce. Slibů jsme zažili hodně, činy ale mluví o něčem jiném.

Pokud chce vláda uspořit finanční prostředky, měla by naopak výrazně podpořit domácí péči, ne zneužívání pečujících a lidí s postižením.

Ing. Mgr. Zdeňka Michálková, předsedkyně

7. 6. 2023